

Telefon: +47 22 54 17 00
E-post: info@virke.no

Henrik Ibsens gate 90 0255 Oslo
Postboks 2900 Solli 0230 Oslo

KULTURDEPARTEMENTET
Postboks 8030 Dep

0032 OSLO

Vår ref.: Robert Straumann
Saksnr.: 21-
Sted: Oslo
Dato: 10.01.2022

Til	Kultur- og likestillingsdepartementet
Fra	Virke
Dato	10.01.2022
Sak	Høringsvar fra CREO, Norske Konsertarrangører og Virke – vedr. midlertidig kompensasjonsordning

Høring om utkast til forskrift

Vi viser til høringsbrev av 22. desember om utkast til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer i perioden 1. november 2021 til 28. februar 2022 som følge av covid-19-utbruddet.

Overordnet mener vi at det viktigste for kulturbransjen er forutsigbarhet i at nedstenging som følge av myndighetstiltak vil følges av økonomisk kompensasjon. Det må etter vår oppfatning være en automatikk i at kompensasjonsordninger er kjent og tilgjengelige når nasjonale eller lokale myndigheter beslutter å sette klare begrensninger for kulturarrangementer.

Raskere saksbehandling enn i tidligere runder er også en viktig prioritering. Vi antar at dette er årsaken til at Lotteri- og stiftelsestilsynet skal forvalte denne ordningen. Vi forutsetter også at det ikke ligger andre rammer til grunn for forvaltningen av ordningen enn det som er fastsatt i forskriften.

Stimuleringsordningen, som skal dempe risikoen ved planlegging av framtidige arrangementer, henger også tett sammen med denne kompensasjonsordningen. Generelt sett er vi bekymret for at samlede rammer for de to ordningene er for små til at det vil gi den ønskede effekten for kulturbransjen, særlig utover i verdikjeden, siden det kun er stimuleringsordningen av de to som muliggjør at enkelte deler av verdikjeden kan ivaretas.

Vi vil også minne om at det finnes en rekke kulturaktører som ikke omfattes av ordningene slik de ligger i dag. Internasjonal aktivitet/kultureksport er ikke en del av kompensasjonsordningene, selv om det både har vært en viktig inntektskilde og satsingsområde for norsk kulturbransje. Også kulturaktører som ikke har hatt store nok omsetningsfall til å være omfattet av ordningen er i en vanskelig situasjon nå, og vil ha behov for støtteordninger for å kunne opprettholde aktiviteten.

Vi vil at:

- Kompensasjonsordningen skal være reelt regelstyrt, og ikke begrenset av en ramme.
- Kompensasjonen skal beregnes med utgangspunkt i omsetningstapet på foretak, ikke på basis av planlagte arrangementer.
- Taket for kompensasjon skal heves, både for enkelte foretak og det som følger av kompensasjonsgraden.
- Omsetningstapet som legges til grunn må kunne inflasjonsjusteres tilsvarende lønns- og prisvekst i perioden.
- Ordningene må vare så lenge pandemien og konsekvensene av denne vedvarer.

Hvem som kan motta kompensasjon

I utkastet til forskrift avgrenses støtteberettigede arrangører til der de gjør kunst og kultur tilgjengelig for allmenheten. Dette tolkes videre blant annet som arrangementer som er billetterte. Dette innebærer både at arrangementer med gratis inngang og en annen inntektsmodell og at lukkede arrangementer for organisasjoner eller bedrifter ikke omfattes av ordningen. Vi mener dette er et unaturlig skille, all den tid kulturinnholdet og aktørene gjerne kan være de samme. Vi viser også til at det er varslet en ordning fra Nærings- og fiskeridepartementet som kan rette opp denne skjevheten.

Hva det gis kompensasjon for og kompensasjonens størrelse

Ordningen slik den er skissert, er både regelstyrt og rammestyrt, i den forstand at støttebeløpet skal avkortes prosentvis likt for alle søknader som godkjennes i ordningen hvis totalt innvilget støttebeløp overstiger rammen. Dette skaper en rekke utfordringer for aktørene. For det første vil støtte ikke kunne utbetales fortløpende etter søknadsbehandling, man må avvente en beregning av totalt innvilget støttebeløp før endelig enkeltvedtak om støtte kan gis. For det andre vil aktørene har liten forutsigbarhet om hvor stor støtte de faktisk vil motta, det vil i stor grad avhenge av hvor stor støtteberettiget omsetningsvolum summen av bransjen har. Med andre ord, jo større omsetningsfallet i bransjen er totalt sett, jo lavere er støttebeløpet hver aktør kan motta. Dette bør løses gjennom et tydelig signal om at rammen for ordningen vil kunne økes hvis det er behov for det.

Vi savner også en begrunnelse for at kompensasjonsgraden er satt til 0.7. Selv om det er naturlig at deler av omsetningstapet også skal bæres av hver enkelt aktør, er det klart at evnen til å bære et slikt tap er blitt svekket i bransjen gjennom mange måneder med nedstenging. Egenkapitalen er betydelig redusert hos mange aktører, noe som gjør det vanskeligere å bære langvarig omsetningsnedgang. Både svingninger i etterspørselen etter kulturopplevelser og faktiske forbud mot kulturarrangementer bunner i myndighetstiltak og kommunikasjon fra helsemyndighetene som har påvirket publikum til å velge bort kulturopplevelser. Når årsaken til sviktende omsetning er myndighetsavgjørelser, bør også risikoen og tapet bæres av myndighetene. Vi mener særlig at kompensasjonsgraden bør økes når nedstenging varer i lengre perioder. Med dette som utgangspunkt bør kompensasjonsgraden økes til minst 0.8.

Ved beregning av kompensasjon basert på omsetningstap i samme periode i 2017–2019 må tallene kunne inflasjonsjusteres tilsvarende lønns- og prisvekst i perioden.

For hvert foretak er det foreslått et tak på 3,5 mill. kroner i støtte. Vi forstår behovet for å begrense størrelsen på støttebeløp, men sett i forhold til taket på konsernnivå på 23 mill. kroner virker dette noe vilkårlig. Konsekvensen er blant annet at valg av organisering av bedriften vil kunne påvirke støttebeløpet størrelse. Et konsern, som for eksempel har skilt booking, produksjon og servering i egne foretak vil kunne få et større støttebeløp enn et enkelt foretak som har alle funksjoner i ett. Vi mener at taket på foretaksnivå bør fjernes og at kun taket på konsernnivå beholdes.

Forvaltning, krav til søknaden og dokumentasjon

Av hensyn til rask behandling av søknader, mener vi det er nødvendig at søknadsprosedyren gjøres minst mulig krevende, også mht dokumentasjon i forkant. Hva som er nødvendig å dokumentere må selvsagt defineres, men det bør være mulig å basere seg i større grad på etterkontroll av dokumentasjon. Vi vil også minne om at omsetning og resultat i beregningsperioden må kunne pris-/lønnjusteres for å kunne beregne relevant støttebeløp.

Ordningen skal kompensere for omsetningsfall hos aktører som formidler eller bidrar til å formidle kultur. §8 avgrensner dette til tilsvarende eller sammenlignbare kulturarrangementer. Dokumentasjonen her er krevende, en aktør kan gjerne ha endret både kulturuttrykk eller arrangementsform nettopp for å kunne tilpasse seg situasjonen. Vi mener at det viktigste må være å se foretakets omsetningsfall når det gjelder kulturarrangementer sammenlignet med tidligere perioder. Det må framkomme helt tydelig at det kan søkes på bakgrunn av omsetningsfall i foretaket, ikke utfra enkeltarrangementer.

Om foretaket/aktøren hadde planlagt konkrete kulturarrangementer i perioden etter innføring av tiltak lokalt eller nasjonalt er ikke nødvendigvis vesentlig for å fastslå om støtte er nødvendig for å opprettholde aktivitet. Vår oppfatning er at både lokale begrensinger, reiserestriksjoner internasjonalt, tilgang på kompetanse og en rekke andre forhold har gjort at arrangementer har måttet avlyses på et tidlig tidspunkt i prosessen.

Forutsigbarhet

Kultursektoren har normalt lang planleggingshorisont og vi etterlyser en større forutsigbarhet som varigheten på ordningen ikke ivaretar i tilstrekkelig grad. Ordningene må vare så lenge pandemien og konsekvensene av denne vedvarer. Vi vil derfor be om at denne kompensjonsordningen – og gjerne også andre tilsvarende ordninger for kulturnæringene og de som har sine inntekter fra denne bransjen – forlenges til minst 30. juni 2022.

Avslutningsvis vil vi be regjeringen sørge for å minne kommunene om at deler av kompensasjonsoverføringene til kommunene også skal tilfalle de kommunale kinoene og de kommunale kulturhusene.

Vi vil også minne om at en mange aktører med over 60% offentlig finansiering har betydelige tap knyttet til nedskalering og avlysning av arrangementer, bl.a. gjelder dette en rekke museer som over tid taper viktige egeninntekter. Vi ber om at kulturdepartementet også ser på løsninger som sikrer kompensasjon for disse tapene.

Med vennlig hilsen

Hans Ole Rian Tone Østerdal

CREO

Norske Konsertarrangører

Rhiannon Hovden Edwards

Virke Kultur og Opplevelser

Åse Kringstad

Virke Produsentforeningen